

บทที่ ๔

วิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของพุทธศาสนิกชนไทย สู่ประชาคมอาเซียน

ในการวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของพุทธศาสนิกชนไทยสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัย จะทำการวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของแต่ละองค์กร โดยจะ การแยกแยะพิจารณา แต่ละด้านถึง ผลดี ผลเสีย ความพร้อม และข้อบกพร่อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ ภาครัฐ

หน่วยงานของรัฐที่มีความเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลพระ พุทธศาสนา ๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

๔.๑.๑ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ ทำนุบำรุง ส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ให้การอุปถัมภ์ ค้ำครองและส่งเสริมพัฒนางานพระพุทธ ศาสนา ดูแล รักษา จัดการศาสนาสมบัติ พัฒนาพุทธมณฑลให้เป็นศูนย์กลางทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทางศาสนา ถือเป็นองค์กรของภาครัฐที่มีหน้าที่ ขับเคลื่อนพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ให้เกิดความแข็งแกร่งมั่นคงอยู่ได้ ตามแนวนโยบายของ รัฐบาล ซึ่งปัจจุบันได้มีการเตรียมความพร้อมขององค์กรต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไว้หลายด้าน ดังนี้

๑ . การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

บุคลากรถือเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม อาเซียนนั้น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดให้มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรผ่าน กิจกรรมการต่างๆ ดังนี้

การ ประชุมคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร เมื่อ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้กำกับดูแลสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้กล่าวว่า “เรามีประชากรจำนวนมากการ ปฏิบัติเราอยู่ในระดับแนวหน้า สิ่งสำคัญที่ต้องทำเพิ่มเพื่อความเป็นศูนย์กลางพุทธศาสนาโลก คือ บุคลากรจะต้องพัฒนาพุทธบริษัท พระภิกษุ สามเณร แม่ชี ให้เป็นชาวพุทธที่ดี ถ้าเป็นชาวพุทธที่ไม่ดี ความเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาก็อาจจะเสื่อม ส่วนบทบาทไปสู่ประชาคมอาเซียน สำนักงาน พระพุทธศาสนามีแผนงานพัฒนาช่วยสนับสนุนพระภิกษุให้ทำนุปฏิบัติศาสนกิจให้เต็มที่ ส่งเสริมคนให้ อยู่ใกล้ศาสนามากที่สุด”^๑

^๑ DMC TV. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีพัฒนาชาวพุทธรองรับประชาคมอาเซียน . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.dmc.tv/pages//%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B899.html> [๑๗ มกราคม ๒๕๕๖].

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดให้มีการฝึกอบรม โครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ประเภทอำนวยการระดับสูง และอำนวยการระดับต้น ประจำปี ๒๕๕๕ ดังเช่นที่จัดระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี และจัดการบรรยายเรื่อง “การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน” โดยนายมงคล วิเศษภูสัณห์ ผู้อำนวยการกองอาเซียน ๒ กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ^๒

เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จัดเสวนาเรื่องพระพุทธศาสนาในประเทศไทยกับประชาคมอาเซียน เนื่องใน ๑ ทศวรรษ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยนายกมล รอดคล้าย ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า “บทบาทพระพุทธศาสนากับประชาคมอาเซียนนั้น มี ๒ หน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบ คือ สถาบันทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งสถาบันทางพระพุทธศาสนาต้องมีหน้าที่อยู่ ๒ ประการ คือมีหน้าที่อบรมประชาชนในชาติให้เป็นชาวพุทธที่ดี และเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้ชาวพุทธในอาเซียน ส่วนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีหน้าที่ให้ความรู้ทางพระพุทธศาสนาตามสถาบันต่างๆ จัดตั้งศูนย์การศึกษาในมิติทางศาสนา จัดตั้งสถานวิทยุโทรทัศน์เกี่ยวกับศาสนาในอาเซียนและเว็บไซต์ด้วย นอกจากนี้ควรมีโครงการแลกเปลี่ยนศึกษาศาสนาในอาเซียน และโครงการศาสนสัมพันธ์อาเซียน ตลอดจนให้การอบรมพระธรรมทูตสายอาเซียน และตั้งกองทุนพัฒนาพระสงฆ์ในอาเซียน”^๓

ทั้งหมดนี้ วิเคราะห์ได้ว่าการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นั้น สำนักงานพระพุทธศาสนา ได้จัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร ประเภทอำนวยการระดับสูง และอำนวยการระดับต้น ขึ้น และการจัดบรรยาย และการเสวนาหารือเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลดีต่อสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เนื่องจากการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแก่บุคลากร หากแต่กิจกรรมทั้งหมดนี้ ยังเป็นเพียงการให้ความรู้ ความเข้าใจ ในข้อมูลพื้นฐานของประชาคมอาเซียน ยังไม่ได้เป็นการวางทิศทางหรือกำหนดนโยบายในการดำเนินงานของสำนักงานพระพุทธศาสนาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจนแต่อย่างไร ทั้งนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จึงควรพิจารณาหาแนวทางในศึกษาว่า การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะมีผลเช่นไรต่อองค์กร และต่อบุคลากรอย่างไร จะวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งการกำหนดนโยบายการดำเนินงานที่ชัดเจนในแต่ละส่วนงาน และการวัดประเมินผลจะทำเช่นไรต่อไป อีกสิ่งหนึ่งที่ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรจัดให้มีการเตรียมความพร้อมแก่บุคลากร คือด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน

^๒ กองพุทธสารนิเทศ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. พศ.จัดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร. [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

http://www.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=219 [๒๑ มกราคม ๒๕๕๖].

^๓ DMC TV. เสวนาเรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศไทยกับประชาคมอาเซียน . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://news.dmc.tv/%E0%88%E0%B8%A7%E0%B8%99/DMC%20NEWS/%99.html> [๗ ธันวาคม ๒๕๕๕].

๒ . การเตรียมความพร้อมด้านสถานที่

พุทธศาสนสถาน ถือเป็นเอกลักษณ์อันสำคัญของพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ และศูนย์กลางการเชื่อมโยงพุทธศาสนิกชน การจะดำรงรักษาพระพุทธศาสนาให้มีความถาวรมั่นคง พุทธศาสนสถานถือเป็นเรื่องทีละเลยมิได้ ปัจจุบัน สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ที่เป็นพุทธศาสนสถาน ดังนี้

นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้กำกับดูแลสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้กล่าวเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ในที่ประชุมคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สถาปนาราชฎา ว่า “ในการเตรียมตัวเข้าประชาคมอาเซียนในทางพระพุทธศาสนา เราโชคดีที่ชาวโลกยกให้เป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก เรามีภารกิจที่จะต้องพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา มีพิพิธภัณฑ์ทุกนิยาม เป็นจุดที่ประสานการช่วยเหลือชาวพุทธทั่วโลกใช้พุทธมณฑลเป็นที่ตั้งศูนย์กลาง”^๔

นอกจากนี้ ยังมีโครงการ “การพัฒนาวัดสู่ความเป็นมาตรฐาน” ที่จะตรวจสอบดูแลวัดซึ่งถือเป็นพุทธศาสนสถาน ให้อยู่ในความเรียบร้อยและเป็นมาตรฐาน โดยการดูแลของกองพุทธศาสนสถาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้วัดได้รับการพัฒนาในด้านการบูรณาปฏิสังขรณ์ให้มีความมั่นคงแข็งแรง ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อสามารถใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อให้วัดมีสภาพสะอาด สงบ และสว่าง เพื่อสร้างความสุขทางด้านจิตใจให้กับประชาชน โดยระดมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เช่น ชุมชนรอบวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ สถานศึกษาในพื้นที่ เพื่อจุดมุ่งหมายให้วัดมีสภาพความเป็นศูนย์กลางชุมชนอย่างแท้จริงและยั่งยืน... ซึ่งมีการประเมินผล ๖ ด้าน คือ ด้านสาธารณูปการ, ด้านการปกครอง, ด้านการศาสนศึกษา, ด้านการศึกษาสงเคราะห์, ด้านการเผยแผ่, ด้านการสาธารณสงเคราะห์^๕

ทั้งนี้วิเคราะห์ได้ว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีการเตรียมความพร้อม ด้านสถานที่เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยการเห็นถึงความสำคัญในภารกิจที่จะต้องพัฒนาพุทธศาสนสถาน อาทิ การพัฒนาวัด ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าโครงการนี้ถือเป็นผลดีและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ซึ่งหมายถึงการเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ที่เป็นพุทธศาสนสถานพื้นฐานที่สำคัญ เพราะวัดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทำให้พระพุทธศาสนาได้อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด นอกจากนี้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ยังให้มั่นนโยบายในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พุทธมณฑล ที่ได้รับมติจาก การประชุมชาวนานาชาติ ในปี พ.ศ.๒๕๔๘ ให้เป็น จุดประสานงานชาวนานาชาติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีแนวทางในการดำเนินการพัฒนาพุทธมณฑลอย่างชัดเจน โดย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ยังอยู่ในขั้นตอนรับ

^๔ DMC TV. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกฯ เตรียมพัฒนาชาวนานาชาติรองรับประชาคมอาเซียน [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.dmc.tv/pages/%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%99.html> [๑๗ มกราคม ๒๕๕๖].

^๕ กองพุทธศาสนสถาน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, คู่มือการพัฒนาวัดสู่ความเป็นมาตรฐาน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๔), (อัดสำเนา).

ฟังความคิดเห็นและข้อเสนอของผู้นำชาวพุทธจากทั่วโลกก่อนว่าต้องการจะให้พุทธมณฑลมีอะไรบ้าง^๖ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า หากเปรียบเทียบระยะเวลาตั้งแต่อดีต การประชุมชาวพุทธนานาชาติ ในปี พ.ศ.๒๕๔๘ ให้พุทธมณฑลเป็นศูนย์กลางการ ประสานงานชาวพุทธทั่วโลกแล้ว ถือว่าการดำเนินงานในการพัฒนา พุทธมณฑลเป็นไปอย่างล่าช้า ซึ่งสถานที่ยังไม่พร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางพุทธศาสนาโลกอย่างแท้จริง อันอาจส่งผลเสียต่อประเทศไทยในการแสดงศักยภาพการเป็นศูนย์กลางพุทธศาสนาโลกได้ ดังนั้น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติควรเร่งการดำเนินงาน เพื่อจะได้เป็นส่วนหนึ่งในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓ . การเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาศักยภาพองค์กร

การพัฒนาองค์กรถือเป็นเรื่องที่ถูกองค์กรจะต้องดูแลอยู่เสมอ เพราะกาลเวลาทำให้เกิด ความเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในการดำเนินงานเพื่อให้ประสบผลตามเป้าหมายที่วางไว้ การปรับเปลี่ยน พัฒนาองค์กร ควรกระทำอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม ทันยุคสมัย และเท่าทันโลกที่เปลี่ยนไป สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เองก็ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาศักยภาพองค์กร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้จัดอบรม การจัดทำเว็บไซต์เพื่อเชื่อมโยงสู่อาเซียน เมื่อวันที่ ๒๔-๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมสำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัดอุบลราชธานี เป็นหลักสูตรการจัดทำเว็บไซต์โดยจุมล่ำ ของสำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัดตามแนวชายแดน และมีพศจ.ที่ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมอบรม ได้แก่ พศจ. อุบลราชธานี ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ นครพนม บึงกาฬ และบุรีรัมย์ รวมจำนวนผู้เข้าร่วมอบรม ๑๕ คน โดยโครงการนี้นั้นเน้นที่การลงมือปฏิบัติจริงที่ละชั้นจนสามารถทำได้^๗

จากโครงการนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าถือเป็นผลดีที่แสดงให้เห็นว่า สำนักงานพระพุทธศาสนา ได้มีความพยายามในการพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัยในด้านเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูล ติดต่อสื่อสาร ศึกษาเรียนรู้ประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยมี ความเห็นสนับสนุนว่า สำนักงานพระพุทธศาสนา ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพองค์กรด้าน เทคโนโลยีให้ครอบคลุมทุกส่วนงานยิ่งขึ้น เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้นนั้น ทุก องค์กรจะต้องทำการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กร โดยรวมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

^๖ ทีมข่าวการศึกษา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. พศ. ระดมความเห็นชาวพุทธทั่วโลกพัฒนาพุทธมณฑล. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.thairath.co.th/content/edu/324073> [๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖].

^๗ กองพุทธศาสนิกเทศ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. พศจ.ตามแนวชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนืออบรมการจัดทำเว็บไซต์เพื่อเชื่อมโยงสู่อาเซียน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.onab.go.th/index.php?option=com_219 [๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

๔.๑.๒ กรมการศาสนา

กรมการศาสนา เป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งอยู่ในการกำกับของ กระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ใน การทำนุบำรุงส่งเสริมและให้ความอุปถัมภ์คุ้มครองกิจการด้านศาสนา ตลอดจนส่งเสริมเผยแพร่วัฒนธรรม พัฒนาคำสอนค่านิยมที่ดี ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและสร้างความสามัคคีระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางศาสนาสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งปัจจุบันได้มีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในหลายด้าน ดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ นายปรีชา กันธิยะ อธิบดีกรมการศาสนา (ศน.) เปิดเผยภายหลังประชุมผู้บริหารและข้าราชการกรมการศาสนาว่า ที่ผ่านมายอมรับว่างานของกรม การศาสนาเกิดความล่าช้า เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอและติดปัญหาที่ระบบโครงสร้าง ดังนั้น ตนจึงเห็นว่าถึงเวลาแล้ว ที่จะปรับโครงสร้างและบทบาทการทำงานของศน.ใหม่ โดยจะเพิ่มตำแหน่งรองอธิบดีกรมการศาสนาเพิ่มอีก ๑ ตำแหน่ง รวมเป็น ๒ ตำแหน่ง เพื่อมาช่วยแบ่งเบา รวมทั้งจะเพิ่มกลุ่มงานอาเซียน และมีการเพิ่มเจ้าหน้าที่พิเศษสัมพันธ์ ภายในสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในการดูแลงานศาสนาอาเซียน และการส่งเสริมงานพระธรรมทูตทั่วโลก ทั้งสหรัฐอเมริกา ยุโรป และเอเชีย ... ที่สำคัญกรมการศาสนาจะต้องขอเพิ่มบุคลากร เพราะปัจจุบันมีอยู่เพียง ๑๒๐ อัตรา ซึ่งไม่เพียงพอต่อการทำงานที่มีเพิ่มขึ้น นอกจากนี้จะต้องมีการปรับศักยภาพบุคลากรใหม่ ไม่ใช่แบ่งแยกงานกันทำเหมือนในปัจจุบัน โดยแต่ละฝ่ายต้องประสานงานกัน หากมีการสัมมนาจะต้องรวมกลุ่มกันทำงาน และมีการประชาสัมพันธ์งานของกรมการศาสนาอย่างต่อเนื่อง”

นอกจากนี้ กรมการศาสนา ยังจัดให้มีการ ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในส่วนภูมิภาค ซึ่งจัดขึ้นในจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัด อุบลราชธานี เพื่อระดมความคิดเห็นในการพัฒนาคุณภาพของ ศพอ. ก้าวสู่วิสัยทัศน์ในอนาคต

ทั้งหมดนี้ วิเคราะห์ได้ว่าการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรของกรมการศาสนาที่มีทั้งการจัดโครงสร้างบุคลากรใหม่ให้มีความเหมาะสมรองรับการดำเนินงานที่มีความหลากหลายให้ครอบคลุมมากขึ้น และการปรับศักยภาพบุคลากร โดยเน้นให้แต่ละฝ่ายต้องประสานงานกัน พร้อมทั้งการจัด ประชุมเชิงปฏิบัติการ ของผู้บริหารศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยเห็นว่า การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรของกรมการศาสนา ถือเป็นผลดีเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เป็นความพร้อมเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนได้อย่างเหมาะสม เพราะมีทั้งการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน จัดการบูรณาการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการเพิ่มการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความ

^๕ หนังสือพิมพ์ข่าวสด. ศน.ขอปรับโครงสร้างใหม่ รองรับประชาคมอาเซียน-แก้ปัญหาล่าช้า . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TUROaWRXUXdNVEV4TURJMU5nPT0= [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

พร้อมเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนมากยิ่งขึ้น เช่น การเตรียมความพร้อมด้านภาษาของบุคลากร ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน เป็นต้น

๒ . การเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ

ปัจจุบัน กรมการศาสนาได้จัดทำแผนงานเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนที่จะมาถึงในปี ๒๕๕๘ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ จะเร่งขับเคลื่อนโครงการสร้างความร่วมมือด้านศาสนาเป็นพลังพัฒนาสังคม และสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศผ่านกลยุทธ์ ๔ ด้าน คือ ๑. ส่งเสริมความร่วมมือด้านศาสนาในภูมิภาคอาเซียน ๒. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านศาสนา ๓. ส่งเสริมองค์กรด้านศาสนาโดยสร้างเครือข่ายร่วมกันในภูมิภาคอาเซียน ๔. เสริมสร้างและพัฒนาสมรรถนะบุคคลในการเสริมพลังขับเคลื่อนศาสนาในภูมิภาคอาเซียน โดยมีงบประมาณ ๒๔,๒๐๐,๐๐๐ บาท^๙ ซึ่งแผนงานที่จัดตั้งนี้ เน้นการจัดกิจกรรมความร่วมมือ ๒ โครงการใหญ่ คือ

๑. โครงการความร่วมมือระหว่างศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์กับกลุ่มอาเซียน โดยคัดเลือกศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในพื้นที่เขตติดต่อชายแดนระหว่างประเทศที่มีความพร้อม มาจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมแห่งอาเซียนจำนวน ๗๗ ศูนย์ จากนั้นจะจัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่พระสงฆ์ที่ร่วมโครงการ

๒. กิจกรรมประสานความร่วมมือในอาเซียน ซึ่งจะเริ่มนำร่องใน ๕ ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย พม่า ลาว กัมพูชา และสิงคโปร์ ผ่านกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเฉพาะวันสำคัญทางศาสนา และมีการส่งเสริมให้ประชาชนแต่ละประเทศเดินทางมาทำบุญระหว่างประเทศ การอัญเชิญกฐินพระราชทานไปทอดยังประเทศต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมถึงการจัดประชุมผู้นำศาสนา และการจัดค่ายเยาวชนศาสนิกสัมพันธ์แห่งอาเซียนที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพการประชุม ซึ่งในช่วงเดือนเมษายนนี้กรมการศาสนาจะเชิญผู้แทนศาสนาของไทยมาร่วมประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของไทยด้วย

การจัดตั้งงบประมาณของกรมการศาสนาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นผลดีต่อการดำเนินงาน ของกรมการศาสนา อย่างมาก เพราะแสดงให้เห็นถึงการเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณของกรมการศาสนาต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีการวางแผนจัดตั้งงบประมาณให้สอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินงานที่วางไว้ เพื่อเป็นการสร้างรากฐานความมั่นคงทางพระพุทธศาสนาในประเทศ และการประสานงานความร่วมมือขององค์กรชาวพุทธในอาเซียน พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมพระพุทธศาสนาระหว่างกันด้วย เพื่อเป็นรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ นี้

๓ . การเตรียมความพร้อมด้านการพัฒนาศักยภาพองค์กร

จากการปรับโครงสร้างองค์กรของกรมการศาสนาใหม่ เนื่องจากการทำงานที่ล่าช้า เพราะบุคลากรไม่เพียงพอ จึงมีการ ปรับเพิ่มตำแหน่งรองอธิบดีกรมการศาสนาเพิ่มอีก ๑ ตำแหน่ง เพื่อมาช่วยแบ่งเบากลุ่มงานอาเซียน และมีการเพิ่มเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ภายในสำนักพัฒนา

^๙ หนังสือพิมพ์ข่าวสด. สน.ขอปรับโครงสร้างใหม่ รองรับประชาคมอาเซียน-แก้ปัญหาล่าช้า.

คุณธรรมจริยธรรม ในการดูแลงานศาสนาอาเซียน และการส่งเสริมงานพระธรรมทูตทั่วโลก ทั้ง สหรัฐอเมริกา ยุโรป และเอเชีย ซึ่งเป็นงานสำคัญที่จะเปิดรับประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ นั้น และการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหารศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อระดมความคิดเห็นในการพัฒนาคุณภาพของ ศพอ. ก้าวสู่วิสัยทัศน์ในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวางแนวทาง ขยาย ศพอ. ให้ครบทุกตำบล ในอนาคต พร้อมทั้ง จัดทำหลักสูตรของ ศพอ. ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน และประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, เครือข่ายภาครัฐและเอกชน จัดให้มีการฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการถ่ายทอดตลอดทั้งให้มีวิสัยทัศน์ในการมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน และจัดการเรียนการสอนธรรมะและวัฒนธรรมไทยอย่างเข้มข้น เพื่อสร้างอัตลักษณ์ของ ศพอ. เน้นความเอื้ออาทรและแบ่งปัน

จากข้อมูล ผู้วิจัยเห็นว่ากรมการศาสนาไม่ได้มีการเพิกเฉยต่อการพัฒนาศักยภาพองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และเห็นถึงความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนพัฒนาองค์กร เพื่อให้เหมาะสมต่อการดำเนินงานที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ ทั้งทางด้านโครงสร้างบุคลากรในองค์กรให้มีความเหมาะสม รองรับและครอบคลุมการทำงานที่เพิ่มขึ้น และแผนงานการปรับการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ของกรมการศาสนา เพื่อให้เกิดความทันสมัย เหมาะสมต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งถือว่ากรมการศาสนาได้มีพัฒนาศักยภาพองค์กรได้อย่างเหมาะสม

๔.๒ องค์กรสงฆ์

หมายถึง มหาวิทยาลัยสงฆ์ ๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๔ .๒.๑ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย เป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงของคณะสงฆ์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๒ มีชื่อเดิมว่า "มหาธาตุวิทยาลัย" เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาทางพระพุทธศาสนาทั้ง พระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูง เพื่อผลิตบัณฑิตที่ทำหน้าที่สืบสานพระพุทธศาสนาทั้งนิกายเถรวาทและมหายาน และดำเนินการกิจสืบต่อ พระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในหลายด้าน ดังนี้

๑ . การเตรียมความพร้อมด้านนิสิต

ขณะนี้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้มีการเตรียมความพร้อมของนิสิต เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในหลายด้าน ดังนี้

(๑) ด้านภาษา ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังจะเห็นได้จากในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนส่วนใหญ่จะมีภาษาท้องถิ่นของแต่ละประเทศ และมีภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง ดังนั้น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านภาษาของนิสิตโดยสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้การเปิดสอนภาษาต่างประเทศขึ้น และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศมาก

ขึ้น อาทิ การจัดงาน “มหกรรมภาษาสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ ๑” เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔^{๑๐} และ “โครงการจากอ็อกฟอร์ดสู่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พัฒนาองค์กรสู่อาเซียน” เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัย นิสิตปริญญาตรี โท เอก รวมถึงบุคคลทั่วไป เพื่อพัฒนาศักยภาพการใช้ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘^{๑๑} นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ยังเปิดศูนย์ภาษา วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนาอาเซียน เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อส่งเสริมให้มีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาของนิสิต พร้อมทั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ วัฒนธรรม ศึกษาภูมิปัญญาและพระพุทธศาสนาในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนด้วย^{๑๒}

(๒) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประชาคมอาเซียน เพื่อให้บัณฑิตมีความรอบรู้และความเข้าใจประชาคมอาเซียนรอบด้านมากยิ่งขึ้น โดยผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ ดังเช่น คณะสังคมศาสตร์ จัดกิจกรรมการเสริมหลักสูตร บรรยายพิเศษเรื่อง “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกับประชาคมอาเซียน” เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕^{๑๓} และ คณะพุทธศาสตร์ จัดโครงการแนะแนวการศึกษา “อนาคตพุทธศาสตรบัณฑิตสู่ประชาคมอาเซียน” และการเสวนาวิชาการเรื่อง “ทิศทางการศึกษาสู่อนาคตพุทธศาสตรบัณฑิตในประชาคมอาเซียน” เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕^{๑๔} และการจัดปาฐกถา เรื่อง “เศรษฐศาสตร์แนวพุทธกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ในพิธีประสาทปริญญา ประจำปี ๒๕๕๕ โดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕^{๑๕} และการบรรยายพิเศษเรื่อง “การบูรณาการพระพุทธศาสนาสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อให้บัณฑิตเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงการเผย

^{๑๐} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. มหกรรมภาษาสู่ประชาคมอาเซียนประสบผลสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่.

[ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=7639 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๑๑} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. สถาบันภาษาจับมือคณาจารย์อ็อกฟอร์ดเปิดหลักสูตรอังกฤษเข้าสู่อาเซียน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.mcu.ac.th/site/news_in.php?NEWSID=9742 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๑๒} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. มจร. เปิดศูนย์ภาษา วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนาอาเซียน [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9496 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๑๓} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. บรรยายพิเศษเรื่อง “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกับประชาคมอาเซียน”. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=7740 [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๑๔} คณะพุทธศาสตร์. คณะพุทธศาสตร์จัดโครงการแนะแนวการศึกษา : อนาคตพุทธศาสตรบัณฑิตสู่ประชาคมอาเซียน [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=3&NEWSID=8516 [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๑๕} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. พระธรรมโกศาจารย์ : เศรษฐศาสตร์แนวพุทธไม่สนองตัณหาของมนุษย์. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.mcu.ac.th/site/news_in.php?NEWSID=8740 [๙ มกราคม ๒๕๕๖].

แผ่พระพุทธศาสนาในยุคโลกาภิวัตน์ เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเผยแผ่ทั้งในและต่างประเทศ^{๑๖} เป็นต้น

จากกิจกรรมดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนานิสิตทั้งทางด้านภาษาและการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพราะภาษาถือเป็นสิ่งสำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งปกติประชาชนไทยส่วนใหญ่ยังไม่มี ความชำนาญในภาษาที่สอง และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประชาคมอาเซียนก็เป็นสิ่งจำเป็น ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลดีอย่างยิ่งที่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ควรจัดส่งเสริมพัฒนานิสิตทั้งสองด้านให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษา ทั้ง ภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน

๒. การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้จัดให้มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร หลายด้าน ดังนี้

(๑) ด้านภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้จัดให้มีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาแก่บุคลากร เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนด้วย อาทิ สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ตระหนักถึงนโยบายและความจำเป็นเร่งด่วนของมหาวิทยาลัย จึงได้เชิญบุคลากรของมหาวิทยาลัยในหน่วยงานต่างๆ มาเข้ารับการศึกษ และพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ ภายใต้ “โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ ๑” ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม จนถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่กว่า ๘๐ รูป/คน ... เพื่อ ร่วมกันพัฒนามหาวิทยาลัยให้ก้าวไปสู่วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งมั่นจะเป็นศูนย์กลางมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ^{๑๗}

(๒) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประชาคมอาเซียน อาทิ การบรรยายพิเศษ เรื่อง “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกับการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในประชาคมอาเซียน” โดย ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในยุทธศาสตร์และทิศทางการดำเนินงานในอนาคตแก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัย^{๑๘} และการเสวนาเรื่อง “ทิศทางการสอนและการวิจัยด้านศาสนาเปรียบเทียบในประชาคมอาเซียน ” เมื่อวันที่ ๖

^{๑๖} โครงการขยายห้องเรียนคณะพุทธศาสตร์ วัดโสธรวรารามวรวิหาร จังหวัดฉะเชิงเทรา. มหาจุฬา-
วัดโสธรวราราม ติวพระพุทธศาสนาสู่เออีซี. [ออนไลน์], แหล่งที่มา

: http://mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9473 [๙ มกราคม ๒๕๕๖].

^{๑๗} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อก้าวสู่
ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ ๑. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php?NEWSID=9151
[๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๑๘} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. ขอเชิญรับฟังการบรรยายพิเศษเรื่อง “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัยกับการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในประชาคมอาเซียน ”. [ออนไลน์], แหล่งที่มา :
http://www.mcu.ac.th/site/news_in.php?NEWSID=8313 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

กรกฎาคม ๒๕๕๕^{๑๙} และ คณะพุทธศาสตร์ ได้จัด ศึกษาดูงานประเทศเมียนมาร์เตรียมบุคลากรสู่ประชาคมอาเซียน เมื่อวันที่ ๑๓-๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาดูงานด้านการบริหารศาสนา ภาษาและวัฒนธรรมของสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์ (พม่า) ซึ่งเป็นประเทศหนึ่งในสมาชิกประชาคมอาเซียน เพื่อหาหรือความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างประเทศ^{๒๐} พร้อมทั้งการเสวนาวิชาการเรื่อง "เหลียวหลังแลหน้าพุทธศาสนาในประชาคมอาเซียน" เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ และปาฐกถาพิเศษข้อเรื่อง "พุทธวัฒนธรรมกับการพัฒนาบัณฑิตไทยในบริบทอาเซียน" เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาบัณฑิตไทยต่อแนวทางในการอยู่ร่วมกันในประชาคมอาเซียนท่ามกลางความแตกต่าง และหลากหลายทางภาษา ศาสนา ชาติพันธุ์ และวัฒนธรรมประเพณี^{๒๑} นอกจากนี้ วิทยาลัยสงฆ์นครพนม จัดโครงการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “สถานการณ์พระพุทธศาสนาในกลุ่มประเทศอาเซียน” เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕^{๒๒}

ผู้วิจัยเห็นว่าการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถือเป็นความพร้อมที่สามารถเตรียมบุคลากรสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ควรจะสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญด้านภาษา ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนให้ยิ่งขึ้นด้วย เพื่อเป็นปัจจัยผลักดันให้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สามารถบรรลุภารกิจตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยในการเป็น "ศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนาในระดับชาติและนานาชาติ" นั้นได้

๓. การเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรการศึกษา

หลักสูตรการศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในหลายด้าน ดังนี้

(๑) หลักสูตรนานาชาติ ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ ทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท เพื่อรองรับนิสิตจากทั่วโลก และ เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

^{๑๙} คณะพุทธศาสตร์. โครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนิสิตด้านเทคนิคการเขียนวิทยานิพนธ์ และการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ครั้งที่ ๒ / ๒๕๕๕ . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.mcu.ac.th/userfiles/.../กำหนดการโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร.doc [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๒๐} คณะพุทธศาสตร์. คณะพุทธศาสตร์ ศึกษาดูงานประเทศเมียนมาร์ เตรียมบุคลากรสู่ประชาคมอาเซียน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9224 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๒๑} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. อธิการบดี มจร. ย้ำ “ขันติธรรม” คือหัวใจสำคัญของพุทธวัฒนธรรม . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9380 [๙ มกราคม ๒๕๕๖].

^{๒๒} วิทยาลัยสงฆ์นครพนม. วิทยาลัยสงฆ์นครพนม จัดโครงการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “สถานการณ์พระพุทธศาสนาในกลุ่มประเทศอาเซียน . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.mcunkp.ac.th/newsbackward/229-asean2012.html> [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต (นานาชาติ)

- สาขาวิชา Buddhism and Management
- สาขาวิชา Chinese Buddhism
- สาขาวิชา Buddhist Leadership
- สาขาวิชา Mahayana Studies

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (นานาชาติ)

- สาขาวิชา BUDDIST STUDIES
- สาขาวิชา PHILOSOPHY
- สาขาวิชา MAHAYANA BUDDHISM^{๒๓}

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กล่าว ว่า “มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการก่อสร้างวิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาตินั้น ซึ่งจะตั้งอยู่ที่ มจร. อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นวิทยาลัยให้พระจากทั่วโลกต้องเดินทางมาเรียน และจะเป็นการก้าวไปสู่ศูนย์กลางการศึกษาของพระทั่วโลกของมจร.ด้วย โดยขณะนี้ ได้เริ่มก่อสร้างแล้ว... นอกจากนี้จะมีการสร้างหอสมุดนานาชาติเป็นลักษณะของเจดีย์ทรงลังกาด้วย^{๒๔}

(๒) หลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เห็นชอบหลักสูตรปริญญาโท สาขาการจัดการเชิงพุทธ ด้วยระบบการเรียนการสอนทางไกล โดยมีคณะสังคมศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตร หลักสูตรนี้เน้นการเรียนการสอนทางไกล มีการพบปะติดตามผู้เรียนเป็นระยะๆ ผู้เรียนที่อยู่ไกล สามารถเข้ามาฟัง การบรรยายสดๆ ในห้องเรียนได้ ทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา ภายใต้การกำกับดูแล ติดตามอย่างใกล้ชิด และมีการประเมินผลเป็นระยะๆ^{๒๕}

(๓) หลักสูตรอาเซียน เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พระสุธีธรรมาวุธ (เทียบ สิริญาโณ) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กล่าวว่า ปี ๒๕๕๘ ไทย กำลังจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทางบัณฑิตวิทยาลัย มจร.ได้มีการเตรียมพร้อมพัฒนาหลักสูตร บุคลากร เพื่อผลิตพระนิสิต และฆราวาส ที่เข้ามาเรียนที่บัณฑิตวิทยาลัย มจร.ให้มีความพร้อม เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วย โดยด้านหลักสูตรจะมีการเสนอให้มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับพระพุทธศาสนากับอาเซียนในระดับปริญญาโท โดยจะเสนอเข้าสู่ที่ประชุม คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยในวันที่ ๒๑ ก.พ.นี้ เพื่อพิจารณาว่าควรที่จะเปิดเป็นสาขาวิชา หรือว่าจะจัดเป็นวิชาหนึ่งในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา จากนั้นจะเสนอเข้าสู่ที่ประชุมสภาวิชาการ

^{๒๓} มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. หลักสูตรนานาชาติ. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.mcu.ac.th/En/major/major_index.php [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๒๔} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. มจร. ผลิตวิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติเพื่อรองรับนักศึกษาทั่วโลก . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9493 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๒๕} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. พระธรรมโกศาจารย์ : พร้อมเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์ทางพระพุทธศาสนาเป็นแห่งแรก . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9485 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

และสภามหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้หากจะเปิดเป็นสาขาวิชาจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการอย่างน้อย ๑ ปี

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ยังจัดให้มีการประชุม การเสวนาเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาทิ เครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษา จัดสัมมนาทางวิชาการประจำปี เรื่อง “การวางยุทธศาสตร์พัฒนามหาวิทยาลัยสู่ยุคแห่งการจัดการความรู้ และการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๔^{๒๖} และการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “ทิศทางการจัดการศึกษาสงฆ์สู่อาเซียน ” งาน ๑ ทศวรรษ มหาจุฬาฯ ศรีสะเกษ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งจัดในวันที่ ๘ - ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕^{๒๗} และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์สุรินทร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จัดสัมมนาเรื่อง “การประกันคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ” เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕^{๒๘} เป็นต้น

ผู้วิจัยเห็นว่าการเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรการศึกษาของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทาง มหาวิทยาลัย กระทำได้อย่างดี มีความหลากหลาย และทันยุค ทันสมัย สอดรับกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ในการเป็น “ศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธ ศาสนาในระดับชาติและนานาชาติ” ซึ่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีนิสิตต่างชาติทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์มาศึกษาเป็นจำนวนมาก จากทั้งหมด ๑๙ ประเทศ^{๒๙} ถือว่าการเตรียมความพร้อมด้านหลักสูตรการศึกษาของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สู่ประชาคมอาเซียนได้มีการเตรียมการเป็นอย่างดี แต่ก็ควรจะพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งการเพิ่มหลักสูตรรองรับประชาคมอาเซียน และหลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์ในภาษาต่างประเทศได้

๔ . การเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณ

ขณะนี้ทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการก่อสร้างวิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติขึ้น ซึ่งจะตั้งอยู่ที่ มจร. อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นวิทยาลัยให้พระจากทั่วโลกต้องเดินทางมาเรียน และจะเป็นการก้าวไปสู่ศูนย์กลางการศึกษาของพระทั่วโลกของมจร. ด้วย โดยขณะนี้ได้เริ่มก่อสร้างแล้ว คาดว่าจะใช้งบประมาณในการก่อสร้างอาคารต่างๆของวิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติประมาณ ๑ พันล้านบาท ซึ่งการสร้างอาคารต่างๆของวิทยาลัยพุทธศาสตร์

^{๒๖} กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี . สัมมนาเครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษา วางยุทธศาสตร์พัฒนามหาวิทยาลัยเตรียมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=7746 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๒๗} คณะครูศาสตร์. งาน ๑ ทศวรรษ มหาจุฬาฯ ศรีสะเกษ. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.mcukk.com/detail.php?id=181 [๙ มกราคม ๒๕๕๖].

^{๒๘} วิทยาเขตสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จัดสัมมนาเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9337 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๒๙} กองทะเบียนและวัดผล สำนักงานอธิการบดี,สถิติ นิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕, (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), (เอกสารอัดสำเนา) หน้า ๒ – ๓

นานาชาตินี้ จะเน้นความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยหลังคาของทุกอาคารที่สร้างขึ้นจะติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ เพื่อรับพลังงานจากแสงอาทิตย์มาแปรเปลี่ยนเป็นพลังงานไฟฟ้าไว้ใน มจร.เอง นอกจากนี้จะมีการสร้างหอสมุดนานาชาติเป็นลักษณะของเจดีย์ทรงลังกาด้วย^{๓๐}

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การจัดตั้งงบประมาณของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในครั้งนี้ ถือเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นผลดีต่อมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ที่จะสามารถแสดงศักยภาพการได้รับเกียรติเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลกได้ แต่ทางมหาวิทยาลัยน่าจะมีการเตรียมความพร้อมด้านงบประมาณเพื่อรองรับการดำเนินการด้านอื่นๆเพิ่มขึ้นด้วย

๕. การเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้มีการพัฒนาและ การเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาทิ การเปิดหลักสูตรการเรียนการสอน ปริญญาโท สาขาการจัดการเชิงพุทธ ด้วยระบบการเรียนการสอนทางไกล (หรือออนไลน์) เป็นแห่งแรก ซึ่งหลักสูตรนี้เน้นการเรียนการสอนทางไกล มีการพบปะติดตามผู้เรียนเป็นระยะๆ ผู้เรียนที่อยู่ไกล สามารถเข้ามาฟังการบรรยายสดๆ ในห้องเรียนได้ ทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา ภายใต้การกำกับดูแล ติดตามอย่างใกล้ชิด และมีการประเมินผลเป็นระยะๆ^{๓๑} และการดำเนินโครงการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ เพื่อการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (MCU TV ทีวีเพื่อการศึกษามหาจุฬาฯ) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา เผยแพร่กิจกรรมการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย และให้พุทธศาสนิกชนทั่วไปได้รับทราบอย่างแพร่ หลายทั้งในประเทศ และต่างประเทศ^{๓๒} นอกจากนี้ ยังมีการให้บริการข้อมูล ข่าวสารของทางมหาวิทยาลัยผ่านทางเว็บไซต์ www.mcu.ac.th ปัจจุบันมีการบริการในภาคภาษาอังกฤษด้วย แต่การใช้บริการผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยภาคภาษาอังกฤษยังไม่สามารถใช้งานครอบคลุมทุกส่วน

วิเคราะห์ได้ว่า การเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยนั้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทำได้ดีและมีความหลากหลาย แม้การบริการทั้งสาม ส่วนนี้ จะยังไม่ครบครัน เช่น หลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์มีเพียงสาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ระดับปริญญาโท สาขาเดียว หรือ MCU TV ทีวีเพื่อการศึกษามหาจุฬาฯ ที่ยังอยู่ในขั้นตอนการทดลองออกอากาศ และ การให้ บริการเว็บไซต์ www.mcu.ac.th แม้ ใน ปัจจุบันจะมีให้บริการภาคภาษาอังกฤษด้วย แต่ก็สามารถใช้งานได้เพียงบางส่วนเท่านั้น และยังมีภาษาอื่นๆให้บริการเพิ่มเติม

^{๓๐} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ . มจร. ผู้วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติเพื่อรองรับนักศึกษาทั่วโลก . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9493 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๓๑} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. พระธรรมโกศาจารย์ : พร้อมเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์ทางพระพุทธศาสนาเป็นแห่งแรก. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php? Group_id=1&NEWSID=9485 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๓๒} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ . MCU TV : ทีวีเพื่อการศึกษามหาจุฬาฯ . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : www.mcu.ac.th/ site/news_in.php?group_id=1&NEWSID=9377 [๙ มกราคม ๒๕๕๖].

ซึ่งทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยเห็นถึงการให้ความสำคัญในการพัฒนา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พยายามที่จะพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ถือเป็นนิมิตหมายอันดีของพระพุทธศาสนาประเทศไทย ทั้งนี้ ทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ควรจะพัฒนา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ยังมีความไม่สมบูรณ์ครบครัน ให้สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพโดยเร็ว เพื่อการเป็นผู้นำทาง การศึกษาพระพุทธศาสนาในระดับชาติและนานาชาติต่อไป

๖. การเตรียมความพร้อมด้านความร่วมมือประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ เพื่อร่วมกับหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เตรียมส่งเสริมความสัมพันธ์กับคณะสงฆ์และหน่วยงานด้านพระพุทธศาสนาประเทศกลุ่มอาเซียน โดยเฉพาะด้านการศึกษา เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ โดยปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจะจัดประชุมผู้นำชาวพุทธอาเซียน เพื่อประชุมร่วมกันหาความต้องการการพัฒนาบุคลากรด้านศาสนทายาท ก่อนเปิดประชาคมอาเซียน รวมทั้งจะอาศัยการประชุมดังกล่าวขยายการพัฒนาบุคลากรระหว่างประเทศด้วย สำหรับการประชุมผู้นำชาวพุทธอาเซียนจะหารือ ๒ หลัก ๑.แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาว่าควรมีทิศทางอย่างไร ๒.แนวทางการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน โดยหลังจากหารือมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจะจัดทำแผนออกมาเพื่อมาเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติร่วมกันในการสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาพระพุทธศาสนาของประชาคมอาเซียน^{๓๓}

สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ร่วมมือกันทำบันทึกข้อตกลงทางวิชาการ (MOU) กับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งบันทึกความเข้าใจนี้จะมีผลบังคับใช้เป็นระยะ ๕ ปี เพื่อการพัฒนาภาษาจะเป็นการเตรียมบุคลากรของมหาวิทยาลัยเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคตอันใกล้^{๓๔}

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถวายปริญญาเอก ประธานพระวิปัสสนาจารย์พม่า เตรียมจัดประชุมผู้นำพุทธอาเซียน วางแผนพัฒนาการศึกษาาร่วมรับ ประชาคมอาเซียนปี ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕... จากการที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิปัสสนากรรมฐาน แต่พระภิกษุทันตขุณโณ ประธานพระวิปัสสนาจารย์ ศูนย์วิปัสสนาธุระ ณ สหภาพเมียนมาร์... จากนั้นไปคณะสงฆ์ไทยและ มจร.จะส่งเสริมความสัมพันธ์กับคณะสงฆ์และหน่วยงานด้านพระพุทธศาสนาประเทศกลุ่มอาเซียน โดยเฉพาะในด้าน

^{๓๓} มติชน. มจร.จัดถกผู้นำพุทธรับประชาคมอาเซียน-พัฒนาบุคลากรด้านศาสนทายาท.

[ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=135209856 &grpId=03&catid=03 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^{๓๔} ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ. สถาบันภาษา มข. กับมหาจุฬาฯ ร่วมมือพัฒนาภาษาเตรียมพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://mcu.ac.th/site/news_in.php?NEWSID=9151 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

การศึกษามากขึ้น เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ซึ่งที่ผ่านมา มจร.ได้เชื่อมสัมพันธ์กับนานาชาติไว้แล้ว ในกรณีของสหภาพเมียนมาร์ มจร.ได้เชื่อมสัมพันธ์กันในด้านวิปัสสนากรรมฐาน โดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันไม่ว่าจะเป็นพระวิปัสสนาจารย์ และนิสิต รวมทั้งมีการประชุมวิชาการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยสงฆ์ในเมียนมาร์ด้วย “การประชุมผู้นำชาวพุทธอาเซียนครั้งนี้ จะหารือใน ๒ หลัก คือ ๑.แนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาว่าควรมีทิศทางอย่างไร ๒.แนวทางการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน ซึ่งหลังจากหารือแล้วมจร.จะจัดทำแผนออกมาเพื่อมาเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติร่วมกันในการสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาพระพุทธศาสนาของประชาคมอาเซียนต่อไป” พระครูปลัดสุวัฒนวิฑฒน์ กล่าว^{๓๕}

ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับ ๒ หน่วยงาน ร่วมลงนาม MOU เพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรปริญญาโท สาขาสันติศึกษา เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรม และสถาบันพระปกเกล้า ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ หรือ MOU ร่วมกัน เพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรปริญญาโท สาขาสันติศึกษาอันจะนำไปสู่การพัฒนานักสันติภาพ และสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นแก่สังคม ... รวมถึงการเรียนรู้แนวคิด ทฤษฎี และเครื่องมือในการจัดการความขัดแย้งของสันติวิธี ทั้งในระดับประเทศประชาคมอาเซียนและระดับนานาชาติ^{๓๖}

วิเคราะห์ได้ว่าในการเตรียมความพร้อมด้าน ความร่วมมือ ประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นองค์กรที่มีความพร้อมในการผลักดันให้มีความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อสร้างสรรค์การประสานงานอันจะนำมาซึ่งการส่งเสริมสนับสนุนกันในการพัฒนาองค์กรในหลากหลายด้าน ทั้งจากองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และผู้วิจัยขอสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้พัฒนาความร่วมมือประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ มากยิ่งขึ้นต่อไป เพราะการร่วมมือประสานงานกันจะทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพที่จะสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้มากยิ่งขึ้น

^{๓๕} สมหมาย สุภชาติ. 'มจร'ถวายเป็นเอกปธ.พระวิปัสสนาจารย์พม่า เตรียมจัดประชุมผู้นำพุทธอาเซียน วางแผนพัฒนาการศึกษาร่วมรับปี 58. ". [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.mcu.ac.th/site/news_in.php?NEWSID=9509 [๒๓ มกราคม ๒๕๕๖].

^{๓๖} สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยร่วมกับ ๒ หน่วยงาน ร่วมลงนาม MOU เพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรปริญญาโท สาขาสันติศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนานักสันติภาพและสร้างความปรองดองให้เกิดขึ้นแก่สังคม . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://web62.sskru.ac.th/aseansskru/maxsite/?name=news&file=readnews&id=2966> [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

๔ .๒.๒ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ตั้งวิทยาลัยขึ้นในบริเวณวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๓๖ พระราชทานนามว่า “มหามกุฏราชวิทยาลัย” โดยมีพระราชประสงค์เพื่อเป็นที่ศึกษาเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร เป็นเริ่มต้น ปัจจุบันในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ นั้น มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้มีการจัดเตรียมความพร้อมในหลากหลายด้าน ดังนี้

๑ . การเตรียมความพร้อมด้านนิสิต

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านนิสิต เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาทิ

(๑) ด้านภาษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้จัดส่งพระนักศึกษาเข้าร่วมโครงการ “ตอบปัญหาภาษาอังกฤษเปลี่ยนชีวิตคุณได้” ซึ่งจัดโดยคณะมนุษยศาสตร์ ร่วมกับสถาบันภาษา กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ถือว่าเป็นโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะด้านภาษา (ภายใต้โครงการพัฒนาทักษะด้านภาษาแก่นิสิตชาวต่างประเทศ) ภาษาอังกฤษเปลี่ยนชีวิตคุณได้ การมีทัศนคติที่ดี ช่วยส่งเสริมการเกิดแรงบันดาลใจ ต่อการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกับชาติอื่นๆ ในอาเซียนและทั่วโลก จำเป็นต้องฝึกฝน และพัฒนาภาษาอังกฤษ ให้กับพระนักศึกษา ซึ่งเป็นพระภิกษุสามเณร และนักศึกษาฆราวาสไว้เป็นจำนวนมาก โดย นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับโลรางวัลชนะเลิศ^{๓๗}

(๒) ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประชาคมอาเซียน เพื่อส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจประชาคมอาเซียนมากขึ้น โดยผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดการเสวนา การบรรยาย การศึกษาดูงาน อาทิ โครงการศึกษาดูงาน วัฒนธรรมชนเผ่าและวิถีชีวิตของชนกลุ่มน้ำโขงในการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ คณะนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (ภาคพิเศษ) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้เดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมชนเผ่าและวิถีชีวิตของชนกลุ่มน้ำโขงในการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ณ หมู่บ้านมิตร ภาพไทย-เวียตนาม บ้านนาจอก ต.หนองญาติ อ.เมือง จ.นครพนม และบ้านน้ำก่ำ ม. ๑๐ ต.น้ำก่ำ อ.ธาตุพนม จ.นครพนม^{๓๘} และการเสวนาวิชาการ “บนก้ำย่างสู่ประชาคมอาเซียน ๒๐๑๕” เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ของนักศึกษาบรรพชิต ชั้นปีที่

^{๓๗} คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. มจร. ชนะเลิศการแข่งขัน มหกรรมภาษาสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ ๑. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.human.mbu.ac.th/index.php?option=com_content&view=40&Itemid=64 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๓๘} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. ศึกษาดูงานวัฒนธรรมชนเผ่าและวิถีชีวิตของชนกลุ่มน้ำโขงในการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.mbuisc.ac.th/web/index.php/th/453-2012-05-21-03-35-24> [๙ มกราคม ๒๕๕๖].

๒-๓ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครองรายวิชาพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ และการเลือกตั้ง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมอาเซียน และให้ความรู้กับนักศึกษาเกี่ยวกับสมาคมอาเซียน^{๓๙} และการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยทางพระพุทธศาสนานานาชาติ ครั้งที่ ๑ เรื่อง “การเตรียมความพร้อมสังคมไทยสู่ประชาคมอาเซียนในมิติทางพระพุทธศาสนา ” เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕^{๔๐} และโครงการสัมมนาวิชาการคณะสังคมศาสตร์ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มมร. วิทยาเขตอีสาน เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขึ้น เพื่อเพิ่มความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมให้กับคณาจารย์และนักศึกษา คณะสังคมศาสตร์และผู้สนใจเข้า^{๔๑}

จากกิจกรรมดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านนิสิตทั้งทางภาษาและการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน แต่การเตรียมความพร้อมของนิสิตทางด้านภาษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยยังมีน้อย ทั้งที่ภาษาถือเป็นอีกเรื่องสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ประชาคมอาเซียน ก็เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรจัดส่งเสริมพัฒนานิสิตทั้งสองด้านให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษา ทั้งภาษากลาง อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาอาเซียน เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพนิสิตให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้จัดให้มีจัดกิจกรรมการส่งเสริมความรู้แก่บุคลากร เพื่อเตรียมการรองรับประชาคมอาเซียน ดังเช่น จัดการบรรยาย “แนวนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ประชาคมอาเซียน ” เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๕^{๔๒} และจัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการเรียนการสอนคณะสังคมศาสตร์ ประจำปี ๒๕๕๔ การบรรยายเรื่อง “บทบาทสังคมไทยสู่เวทีประชาคมอาเซียน” เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๔^{๔๓}

^{๓๙} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน . การเสวนาวิชาการ บนก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2015. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.mbuisc.ac.th/web/index.php/th/2011-10-03-15-27-02/586--2015> [๙ มกราคม ๒๕๕๖].

^{๔๐} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยทางพระพุทธศาสนานานาชาติ ครั้งที่ ๑. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://src.ac.th/web/index.php?option=content&task=view &id=1144> [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๔๑} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. โครงการสัมมนาวิชาการคณะสังคมศาสตร์ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มมร. วิทยาเขตอีสาน . [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.mbuisc.ac.th/web/index.php/th/ 652-2012-09-09-10-30-29> [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๔๒} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. แนวนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยสู่ประชาคมอาเซียน. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.mbu-ubon.in.th/> [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๔๓} คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการการเรียนการสอนคณะสังคม ศาสตร์ การบรรยายเรื่อง “บทบาทสังคมไทยสู่เวทีประชาคมอาเซียน ”. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.mbu.ac.th/index. php?option=com_content&task=view&id=150 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ยังเป็นเพียงการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแก่บุคลากรเป็นส่วน ใหญ่ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยควรที่จะเพิ่มเติมให้มีการพัฒนาด้านบุคลากรทั้งทางด้านภาษา ประสิทธิภาพ ในการทำงาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และการวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสม อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพราะบุคลากรถือเป็นหนึ่งกลไกสำคัญที่จะ เป็นตัวกำหนดความสำเร็จให้แก่องค์กรได้

๓. การเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้เปิดดำเนินการ สถานีวิทยุเพื่อการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา และมีการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนต่อไป โดยเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๖ สถานีวิทยุเพื่อการศึกษา FM 99.75 MHz ของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ (ชุดใหม่) เพื่อการดำเนินงานเป็น ไปอย่างต่อเนื่องและเพิ่มประสิทธิภาพยิ่งขึ้น^{๔๔} นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยยังมีการ ให้บริการข้อมูลข่าวสารของทาง มหาวิทยาลัยผ่านทางเว็บไซต์ www.mbu.ac.th ซึ่งมีการบริการใน ภาวภาษาอังกฤษด้วย

วิเคราะห์ได้ว่า การเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ของมหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ทางมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย มีความพร้อมในระดับหนึ่ง ซึ่งได้แก่ สถานีวิทยุเพื่อการศึกษา FM 99.75 MHz และการให้ บริการเว็บไซต์ www.mbu.ac.th แม้ในปัจจุบันมีบริการภาวภาษาอังกฤษด้วย แต่ ก็สามารถใช้งานได้เพียงบาง ส่วนเท่านั้น ทั้งนี้ ผู้วิจัย เห็นว่าทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรจะพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ยังไม่ สมบูรณ์ก็ควรปรับปรุงให้สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ และควรพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านอื่นๆ ให้มีบริการที่หลากหลายครบครันยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพองค์กรและรองรับการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๔. การเตรียมความพร้อมด้านความร่วมมือประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงาน ต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยน ช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินการต่างๆ อันจะมาซึ่งผลสำเร็จในการพัฒนา มหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในปัจจุบันได้มีความร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ดังเช่น

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ การการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ และสถาบันพัฒนานักวิจัยแห่งประเทศไทย ได้การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยทางพระพุทธศาสนานานาชาติ ครั้งที่ ๑ เรื่อง “การเตรียม ความพร้อมสังคมไทยสู่ประชาคมอาเซียนในมิติทางพระพุทธศาสนา” เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

^{๔๔} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. สถานีวิทยุเพื่อศึกษามมร . ดำเนินงานต่อเนื่องเพิ่มประ สติภาพมากยิ่งขึ้น. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.mbu.ac.th/index.php?option=com_content&view=id&id=3529&Itemid=150 [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

ณ โรงแรมรอยัลซิตี้ กรุงเทพฯ, และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จัดโครงการปาฐกถาราชบัณฑิตสังฆจร เรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประชาคมอาเซียน” เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมอาคารเรียนรวม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ ๑.เพื่อส่งเสริมให้ราชบัณฑิตและภาคีสมาชิกเสนอผลงานทางวิชาการต่างๆอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ๒.เพื่อเผยแพร่วิชาการและแลกเปลี่ยนความรู้กันอย่างกว้างขวาง ๓.เพื่อสร้างเครือข่ายในการเผยแพร่วิชาการของราชบัณฑิตยสถานออกไปสู่ประชาชนทั้งในส่วน กลางและภูมิภาค^{๔๕} และกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ชนะเลิศการแข่งขัน “มหกรรมภาษาสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ ๑” ของสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๔^{๔๖} และในการสัมมนาเครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษาครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๘ - ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เข้าร่วมสัมมนาเครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษา ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๕ เตรียมก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในพ.ศ. ๒๕๕๘ (๒๐๑๕) ณ ห้องประชุมเมืองพะเยา ชั้น ๒ อาคารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา โดยเนื้อหาของ การสัมมนา เน้นเสริมสร้างความเข้าใจ ความเข้มแข็งด้านการพัฒนาการบริหาร มหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๐๑๕^{๔๗}

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการเตรียมความพร้อมด้านความร่วมมือ ประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นั้น ทางมหาวิทยาลัยพยายามสร้างร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นความพร้อมของของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อีกด้านหนึ่ง แต่ทางมหาวิทยาลัยจะต้องมีการพัฒนาการร่วมมือประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั้งจากองค์กรภายในประเทศและต่างประเทศ เพราะการร่วมมือประสานงานกันจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาองค์กรได้ในหลายด้าน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

^{๔๕} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. มจร. ร่วมกับ มมร. จัดโครงการปาฐกถาราชบัณฑิตสังฆจร เรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยสงฆ์ในประชาคมอาเซียน”. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.mbu.ac.th/index.php?option=com_content&view=3423&Itemid=1 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๔๖} คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. มมร. ชนะเลิศการแข่งขัน มหกรรมภาษาสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ ๑. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.human.mbu.ac.th/index.php?option=com_content&view=40&Itemid=64 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

^{๔๗} มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. สัมมนาเครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษาครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๕. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.plan.mbu.ac.th/index.php?option=com_content&view&Itemid=59 [๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕].

๔.๓ ภาคเอกชน

หมายถึง องค์กรที่ ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนพระพุทธศาสนาซึ่งมิได้ดูแลโดยรัฐบาล คือ มูลนิธิพุทธอุทยานนานาชาติ และชมรมกัลยาณธรรม

๔

๓.๑ มูลนิธิพุทธอุทยานนานาชาติ

การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของมูลนิธิพุทธอุทยาน นานาชาติ คือ การ จัดเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ โดยจัดให้มีการก่อสร้างพุทธอุทยานนานาชาติ เพื่อเป็นศูนย์กลาง พระพุทธศาสนาในแถบประเทศลุ่มแม่น้ำโขง เป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าและเผยแผ่พระพุทธ ศาสนา

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า มูลนิธิพุทธอุทยานนานาชาติสามารถเตรียมความพร้อมด้าน สถานที่รองรับประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี เนื่องด้วยการจัดสร้างพุทธอุทยาน นานาชาติ นี้ ถือเป็น พุทธศาสนสถานที่มีความโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ และมากด้วยประโยชน์ในการใช้งาน ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอ เสนอให้มูลนิธิพุทธอุทยานนานาชาติให้มีการเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆควบคู่ไปด้วย เช่น การเตรียม ความพร้อมด้านบุคลากร เพื่อรองรับกับสถานที่ที่จัดสร้างขึ้นและเพื่อเป็นการรองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔

๓.๒ ชมรมกัลยาณธรรม

ชมรมกัลยาณธรรม ได้จัดให้มีการเตรียมความพร้อม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดย การเผยแพร่หลักธรรมและตอบปัญหาธรรมะทาง อินเทอร์เน็ต ผ่านเว็บไซต์ของชมรม คือ www.kanlayanatam.com ขณะนี้มีการให้บริการข้อมูลเผยแพร่งาน ๒ ภาษา คือภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในการให้บริการภาคภาษาอังกฤษก็มีการบริการหลากหลาย ดังเช่น DHAMMA QUESTIONS AND ANSWERS, DHAMMA PUBLICATIONS, DHAMMA VIDEO, BUDDHISM IN THAILAND, DHAMMA EVENTS, DHAMMA RESOURCES, ABOUT US, SUPPORT US เป็นต้น

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การให้บริการ ผ่านทางเว็บไซต์ของชมรมกัลยาณธรรมนั้น ถือ เป็นการเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ดี เนื่อง ด้วยการดำเนินงานของภาคเอกชนมิได้อยู่ภายใต้การดูแลของรัฐ บางครั้งอาจติดปัญหาเรื่องเงินทุนใน การดำเนินงานต่างๆ การเปิดบริการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านทางเว็บไซต์ ถือเป็นหนึ่งในวิธีที่สามารถทำ ได้ง่าย ไม่ต้องใช้งบประมาณเยอะ และสามารถเข้าถึงง่าย ๆ สำหรับผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต ถือว่าเป็น การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนที่ดีช่องทางหนึ่ง ที่สามารถรองรับผู้สนใจธรรมะชาว ต่างชาติได้เป็นอย่างดี แต่ชมรมกัลยาณธรรมควรมีการเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้นด้วย อาทิ การเตรียมความพร้อมด้านภาษาของบุคลากร เป็นต้น

ทั้งหมดนี้ สรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมของพุทธศาสนิกชนไทย สู่ ประชาคมอาเซียนนั้น ทำให้ทราบถึงสถานการณ์การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ในปัจจุบัน ซึ่งภาครัฐและองค์กรสงฆ์ ถือเป็นองค์กรที่มีการเตรียม ความพร้อมในหลายด้าน แต่ก็ยังต้องปรับปรุง และพัฒนาต่อไป ในส่วนของภาคเอกชนในแต่ละหน่วยงานยังคงเป็นเพียงการเตรียมความพร้อมใน บางด้านเท่านั้น